

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 7 JANUARI 2016 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Vastgesteld: 17 maart 2016

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

de heer A. Azannay (GLH), mevrouw A.A. Barth (CU, vanaf punt 8), de heer M.H. Brander (PvdA), mevrouw A.F. Dekker (D66), de heer J. Fritz (PvdA), de heer F. Garretsen (SP), mevrouw J. Jacobsz (AP), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw Z. Klazes (GLH), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw E. de Raadt (CDA), mevrouw F. Simsek (CDA), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer P. Spijkerman (D66), mevrouw A. Sterenberg (VVD), de heer F. Visser (CU, tot punt 8)

Afwezig:

mevrouw J. van Ketel (SP), de heer A.P.D. van den Raadt (TH), mevrouw N.U. Ramsodit (PvdA), de heer J. Vrugt (AP), mevrouw L.C. van Zetten (HvH)

Mede aanwezig: de heer B. van Leeuwen (voorzitter), wethouder J. van der Hoek, wethouder M. Snoek, mevrouw D. Taets van Amerongen-Ingram (secretaris)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom bij deze eerste vergadering in het nieuwe jaar. Er is bericht van verhindering van de leden Vrugt (AP), Van den Raadt (TH), Ketel (SP) en Ramsodit (PvdA) (die wordt vervangen door de heer Fritz). Wethouder Langenacker is afwezig vanwege haar verjaardag.

Hij attendeert de commissieleden op de raadsmarkt over casuïstiek in het sociaal domein op donderdag 14 januari om 18.45 uur.

2. Spreekrecht voor belangstellenden

Mevrouw **Van Wijk** spreekt over haar slechte ervaringen met het aanvragen en het gebruik van de Stadspas Haarlem. Zij heeft op 15 januari 2015 een pas aangevraagd, maar die aanvraag was volgens de gemeente niet angekommen toen zij in maart na het verstrijken van de acht weken verwerkingstermijn daarover belde. Een tweede aanvraag blijkt in mei wederom niet ontvangen. Op 17 september dient ze een derde aanvraag in, met een klachtenbrief. Een ontvangstbewijs heeft ze gekregen, maar de pas nog steeds niet. Volgens een medewerkster zou er te weinig personele capaciteit zijn en is er iets mis met het computersysteem. Nu moet zij voor 2016 over de Stadspas opnieuw de aanvraagprocedure op gang brengen. De Stadspas blijkt daarnaast bij steeds minder instellingen een korting op te leveren of zelfs helemaal niet bekend te zijn. Zij zegt meer mensen gesproken te hebben met dezelfde ervaring.

Zij roept de gemeente op een voorbeeld te nemen aan de gemeente Amsterdam waar AOW'ers automatisch een scanbare stadspas krijgen toegestuurd en waar men het hele jaar door kortingen kan krijgen op 260 adressen. Dankzij de scanbaarheid kan de gemeente daar het daadwerkelijk gebruik ook goed monitoren. Zij pleit voor een soepeler aanvraagstelsel en een grotere bruikbaarheid van de pas in Haarlem. Er zouden ook op veel plaatsen boekjes moeten liggen met actuele kortingen in aanvulling op de karige mededelingen op de website.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** merkt op dat er al eerder een inspreker geweest is met vergelijkbare klachten en betreurt het dat inspreken kennelijk nodig blijft. Zij meldt dat bij de herziening van het armoedebeleid ook de Stadspas aan de orde zal komen. Zij vraagt dit geval dan als input mee te nemen.

De heer **Smit (OPH)** vraagt de inspreker de OPH te informeren wanneer ze eindelijk haar stadspas krijgt. Hij zegt deze gang van zaken schandalig te vinden.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** merkt op dat dit verhaal al jaren speelt, maar dat zij het goed vindt dat de inspreker dit nu weer onder de aandacht brengt.

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt of de inspreker al eerder een Stadspas had. Dan zou immers automatische verlenging plaatsvinden, tenzij de houder conform de meldingsplicht heeft aangegeven dat zaken veranderd zijn.

Mevrouw **Klazes (GLH)** vraagt of de inspreker haar ervaringen al eerder aan de gemeente heeft laten weten.

Mevrouw **Van Wijk** antwoordt dat zij op 17 september tegelijk met haar laatste aanvraag een klacht heeft ingediend, maar daar nooit meer iets van te hebben gehoord. Op papier en op de website lijkt het aanvragen vrij simpel, maar in de praktijk valt dat dus erg tegen. Zeker in haar geval waar sprake is van een gedeeltelijke WW-uitkering en een klein inkomen uit het geven van yogalessen.

De heer **Brander (PvdA)** vraagt de inspraak van mevrouw Van Wijk toe te voegen aan het agendapunt over armoedebeleid van volgende week.

De **voorzitter** zegt dit te zullen doen en bedankt de inspreker voor haar inbreng.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform het voorstel vastgesteld, ondanks de aankondiging van mevrouw Sterenberg (VVD) dat zij geen behoefte meer heeft aan agendapunt 7 omdat het college inmiddels voldoet aan het VNG-model. De SP en de PvdA geven aan nog wel enkele vragen te hebben over dat punt.

4. Vaststellen verslagen van de commissievergaderingen van 3 en 10 december 2015

Mevrouw **Jacobsz (AP)** zegt dat de beschrijving in de zesde alinea van pagina 8 bij punt 4 van het project in Schalkwijk niet klopt. Zij heeft desgewenst een accurate beschrijving beschikbaar.

De **voorzitter** zegt dit te zullen voorleggen aan wethouder Van der Hoek en dat het verslag met deze kanttekening wordt vastgesteld.

Het verslag van 10 december 2015 wordt ongewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter** geeft mee dat voortaan wijzigingen vooraf schriftelijk moeten worden doorgegeven.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Mevrouw **Özogul (SP)** kondigt een vraag aan voor wethouder Van der Hoek over de volksvertegenwoordigers die hij op het oog had bij zijn opmerkingen in de raad.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** kondigt een vraag aan voor wethouder Van der Hoek over de Wmo-taxi.

Mevrouw **Dekker(D66)** kondigt een vraag aan voor wethouder Snoek over eenduidige schooladviezen.

Overige punten ter bespreking

6. Voortgangsrapportage Sociaal Wijkteams en CJG

De heer **Garretsen (SP)** vraagt waarom ervoor gekozen is de CJG's onder te brengen in een BV met alle risico's van dien op het gebied van de vennootschapsbelasting. Hij vraagt wanneer de raad een rapportage te zien krijgt over de vraagzijde bij de CJG's met het aantal verwijzingen en beschrijvingen van interventies. Hij is het eens met de filosofie om de CJG-coaches zo veel mogelijk zelfstandig, zonder hiërarchisch systeem te laten werken. Hij ziet wel voordelen in de huisvesting van een CJG samen met andere diensten op het gebied van fysieke en geestelijke gezondheidszorg. Hij vraagt of de commissie te zijner tijd het nog op te stellen document over de ingewikkelde privacyaspecten kan krijgen. Specialistische hulp moet ook naar zijn mening vlug en zonder veel schakels of procedures ingeschakeld kunnen worden. Hij signaleert dat de wachttijden voor specialistische hulp te lang worden en vraagt of er bij urgente gevallen wel doorverwezen wordt naar de vrijgevestigde zorgverleners. Hij vraagt of zij ook vertegenwoordigd zijn bij het 16-wekelijks overleg van alle partners in de jeugdzorg. Verder dringt hij aan op structurele contacten met het primair onderwijs, net zoals die nu al bestaan met het voortgezet onderwijs.

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt waarom nu wordt afgeweken van de afgesproken norm van één hulpverlener per gezin of cliënt. Zij leest nu dat er veel hulpverleners bij een gezin over de vloer komen.

De heer **Spijkerman (D66)** zegt dat D66 een groot supporter is van een centraal laagdrempelig punt in de wijk met professionele bemensing. Zo kan voorkomen worden dat mensen van het kastje naar de muur gestuurd worden en kan er per gezin een aanspreekpunt ingesteld worden. Het wijkteam helpt mensen hulp in hun omgeving te organiseren en als die niet toereikend is een beroep te doen op de basisinfrastructuur. Naar zijn mening moet het gezond verstand van de professional in het wijkteam leidend zijn en moet het mandaat zo laag mogelijk in de organisatie liggen. Een sociaal wijkteam dat in strijd met de regelgeving toch de beste oplossing voor iemand weet te bewerkstelligen, verdient in zijn ogen een pluim en niet een schrobbering. Het wijkteam mag niet ontaarden in een doorgeefluik van formulieren, maar moet zelf besluiten kunnen nemen. Hij brengt een afspraak met de wethouder in herinnering dat die zou achterhalen of dat mandaat inderdaad voldoende laag in de organisatie ligt. Als de professional ondanks het kader dat de raad heeft meegegeven tot de conclusie komt dat een bepaalde voorziening nodig is, moet dat volgens hem maatgevend zijn. Desgevraagd – door mevrouw De Raadt (CDA) – geeft hij aan niet bang te zijn voor willekeur bij deze werkwijze, mits er regelmatig casuïstiekbesprekingen tussen de wijkteams plaatsvinden waarbij men werkenderwijs leert tot kaders te komen om per geval te bepalen wat nodig en mogelijk is. Het is dus belangrijk dat het besluit goed gemotiveerd wordt en met collega's wordt gedeeld. Verder is hij benieuwd of er ook toegewerkt wordt naar maatwerk voor de samenstelling van wijkteams. Nu zijn ze per wijk nog grotendeels hetzelfde van samenstelling, maar hij hoopt van harte dat er ook in de samenstelling goed gekeken wordt naar wat er nodig is per wijk. Hij wil graag van de wethouder weten hoe het staat met het mandaat, de casuïstiekbesprekingen en de differentiatie per wijk.

Tot slot wil hij weten hoe de wethouder de samenwerking met de GGZ-sector denkt te gaan verbeteren en of er plannen zijn om de wijkteams en de CJG's te laten samensmelten, iets waar de VVD al eerder toe geadviseerd heeft en waar spreker ook een voorstander van is. Als de wethouder en de commissie die opvatting delen, zou dat ook consequenties kunnen hebben op het gebied van vastgoedbeheer.

Mevrouw **Dekker(D66)** vraagt of er zicht is op een oplossing voor de wachtlijsten voor specialistische hulp. Verder is zij benieuwd of de CJG-coaches met hun generalistische taak nog wel voldoende toegerust zijn om de kennelijk steeds zwaarder wordende gevallen te behandelen.

De heer **De Jong (VVD)** signaleert een grote bestuurlijke en personele drukte rond de wijkteams en de CJG's. Er zijn veel vormen van overleg waardoor het risico ontstaat dat men meer onderling met

elkaar bezig is dan met de daadwerkelijke uitvoering van zorg en goede afspraken over het sluiten van de keten. Hij vraagt of de wethouder nog wel voldoende overzicht heeft op het drukke speelveld en hem op dat punt kan geruststellen. Hij bepleit een overzichtelijke structuur voor het totale veld van de jeugdzorg, zodat grip mogelijk blijft. De VVD was geen voorstander van een CJG-organisatie apart van de wijkteams en betwijfelt nog steeds of dat wel een slimme zet was.

Mevrouw **Simsek (CDA)** betreurt het ontbreken van de bevindingen van de zorgafnemers in de rapportages. Het gaat hier alleen om de ervaringen van de organisaties. Zij vraagt wanneer de resultaten van het monitoringsonderzoek te verwachten zijn waarmee de commissie tot een volledig oordeel zou kunnen komen. Zij vraagt of het klopt dat er op dit moment nog geen capaciteitsproblemen zijn bij de CJG-coaches ondanks de toename in zwaarte van de multiprobleemgevallen en hoe een eventueel tekort in de toekomst is op te vangen zonder te beknibbelen op de nodige zorg.

Mevrouw **Klazes (GLH)** vraagt waarom gekozen is voor de loskoppeling van de CJG-coaches terwijl ze in de pilot wel deel uitmaakten van de wijkteams. Zij is benieuwd naar de ruimte voor uitbreiding van de teams als de caseload zwaarder wordt. Zij leest in het rapport dat de coaches in voorkomende gevallen ook zelf zorg kunnen verlenen, omdat zij immers ook zelf specialisten zijn op een bepaald terrein. Zij is blij dat dan in ieder geval de nodige hulp verleend wordt, maar vraagt of dat niet leidt tot een veel te grote verzwarening van de caseload.

De heer **Visser (CU)** deelt de observatie dat het voornamelijk een organisatorisch verslag is. Hij mist *smart* geformuleerde resultaten en cijfers over de omvang van de problematiek, de in- en uitstroom en dergelijke die in volgende jaren vergelijking mogelijk zouden maken. Hij vraagt een toezegging van de wethouder dat die wel opgenomen worden in volgende rapportages. Er wordt vermeld dat de caseload toeneemt, maar dat wordt niet met cijfers onderbouwd, zodat hij niet kan beoordelen of extra maatregelen nodig zijn om ook de preventieve taken overeind te houden. Hij wil meer informatie over de wachtlijsten die een probleem zouden kunnen gaan vormen. Het valt hem op dat in Oost aanmerkelijk minder pgb's zijn dan in andere stadsdelen. Het lijkt hem nuttig een onderzoek te verrichten naar de oorzaken. Hij bepleit meer samenhang tussen CJG en wijkteams en gezamenlijke huisvesting op dezelfde wijklocaties. In het organisatorisch verslag van de wijkteams staan wel meer cijfers, terwijl ze korter bestaan dan de CJG's. Hij vraagt wanneer het registratiesysteem daar op orde is. Er staat iets over budgettenplanning, maar ook daarover ontbreken cijfers. Ook in het verslag van de wijkteams wordt melding gemaakt van toenemende werklust. Hij wil meer informatie over de capaciteitsproblemen en hoe men die denkt te kunnen oplossen, door meer personeel of door veranderingen in de werkwijze. Hij is het eens met de opstelling van D66 dat de wijkteams alle ruimte en vertrouwen verdienen, maar leest nergens in het stuk dat er aanwijzingen zijn dat op dit punt zaken bijgesteld moeten worden.

De heer **Brander (PvdA)** merkt op dat men nu een jaar onderweg is om de hulp in de wijk goed en integraal te organiseren, wat een proces is dat de nodige tijd vergt en er ook toe leidt dat men nu vooral ingaat op de organisatorische kant. Hij signaleert dat de wijkteams in de wijken nog te weinig bekend en vindbaar zijn. Er is bijvoorbeeld geen gemakkelijk vindbaar telefoonnummer en ook zijn er geen openingstijden bekendgemaakt. De wijkteams gaan voornamelijk zelf op stap en dat is naar zijn mening een goede benadering. Hij is net als het CDA erg benieuwd naar de evaluatie van de wijkteams door DSP. Hij is benieuwd naar de relatie van de genoemde aantallen bij de wijkteams met de doelstelling om de 15% Haarlemmers met tijdelijk regieverlies te helpen hun regie te hervinden. Hij is benieuwd of de CJG-coaches nog aan hun preventieve taak toekomen bij de gemelde toename van de zwaarte van gevallen waar zij mee te maken krijgen. De gemelde ICT-problemen bij beide organisaties zijn naar zijn mening echt urgente zorgpunten. Hij wil weten hoe hun onderlinge samenwerking verloopt en of integratie een goed idee is. Verder is hij erg benieuwd hoe men gaandeweg leert welke problemen herhaaldelijk voorkomen en welke gevolgen dat heeft voor maatwerk dan wel het aanpassen van de regels.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** zegt op de welzijnsmarkt in Schalkwijk gezien te hebben dat veel informatie van de wijkteams gedateerd is. Uit gesprekken heeft zij begrepen dat er veel personele wisselingen geweest zijn. Zij is benieuwd of de wijkteams inmiddels meer stabiel zijn. De cliënten hebben immers liever te maken met een vertrouwd gezicht. Zij vraagt of de gemiddelde capaciteit van 3 fte per wijkteam wel voldoende is, ook gelet op de gemelde problemen bij het twee-benen-principe. In de passage over dat principe ziet zij een soort excuus bij voorbaat voor als er iets fout gaat. De instelling zou volgens haar moeten zijn dat men met liefde voor de mensen de helpende hand blijft aanreiken. Alleen al het feit dat men verzekerd is van ondersteuning, kan de 15% mensen met tijdelijk regieverlies volgens haar al vaak binnenboord houden. De dienstbaarheid is belangrijk, bij alle gemeentelijke diensten.

Zij pleit voor versterking van de signaleringsfunctie van de werktafels, een aanpak die volgens haar zijn nut bewezen heeft. De werktafels acht zij ook nuttig voor het collectivieren van individuele vragen. De GGZ staat volgens haar niet echt open voor nieuwe benaderingen en zit erg vast aan protocollen. De DSP-groep is in haar ogen qua personeel geen afspiegeling van de huidige samenleving. Daarom vindt zij het opvallend dat juist deze organisatie is ingeschakeld voor het monitoren van dit onderwerp met al zijn diversiteit. Zij is benieuwd of de doelgroepen wel in staat zijn om online mee te doen aan deze monitor.

Zij is benieuwd naar het verschil tussen wijktafels en stamtafels. Er wordt gezegd dat er kennis over allochtone gezinnen in Schalkwijk ontbreekt, maar zij is benieuwd of er wel kennis opgehaald wordt bij de zelforganisaties.

Zij vraagt of voor CJG-coaches dezelfde beroepsregels gelden als voor reguliere therapeuten om hun beroepslicentie te behouden.

De heer **Smit (OPH)** zegt op basis van deze rapportages geen oordeel te kunnen vormen. Hij heeft enige angst dat de neiging bestaat tot institutionalisering en het concentreren op de organisatorische aspecten, terwijl het moet gaan om de effectieve inzet van zorg. Hij is benieuwd of bij de intake van zorgvragers gevraagd wordt naar hun inkomenspositie, positie op de arbeidsmarkt en andere sociaaleconomische gegevens. Hij pleit ervoor dit soort statistische informatie voortaan te verzamelen en in de analyses mee te nemen. Het zou ook kunnen helpen bij het gericht verbeteren van de positie op de arbeidsmarkt van deze Haarlemmers. Voor het overige sluit hij zich aan bij de gestelde vragen van andere fracties, inclusief die van de Actiepartij over de certificering en scholing van CJG-coaches.

Wethouder **Snoek** zegt een zeer positieve indruk te hebben van de opgebouwde CJG-structuur, waar hij van meet af aan bij betrokken is geweest. Dat signaal krijgt hij ook van scholen die allemaal een CJG-coach in huis hebben die betaald wordt door het samenwerkingsverband. De gevraagde relatie met het basisonderwijs is er dus al. De jeugdzorg vormt inderdaad een veelvuldig veld, maar in de CJG's wordt alle expertise gebundeld op een manier die iets heeft toegevoegd aan het bestaande werkveld en dichter bij de gezinnen staat. Een CJG-coach kan verwijzen naar een specialist, maar ook na verloop van tijd weer de behandeling overnemen als de duurdere specialist zijn werk gedaan heeft. Er is bewust gekozen om de CJG-organisatie los te koppelen van de wijkteams, omdat het om verschillende werelden gaat. De wijkteams werken vooral outreachend op het hele sociale domein, het CJG heeft specialistische kennis over de jeugdzorg in huis en heeft ook een fysieke locatie in de wijk vanwege de OKC-functie. Het lijkt hem niet zinvol nu een systeemdiscussie aan te gaan – bijvoorbeeld over gezamenlijke huisvesting -, maar wel om aan te sturen op versterking van beide organisaties en een goede onderlinge afstemming in het kader van de transformatieagenda. Daarom zit de CJG-coach ook bij de casusbesprekingen van het wijkteam. Het bij elkaar voegen is wat hem betreft niet aan de orde. In de pilot namen de CJG-coaches wel deel aan de wijkteams, maar toen bleek dat zij daarmee erg veel tijd kwijtraakten aan vormen van overleg die voor hun werk niet relevant waren. Nu kunnen zij een groter deel van hun werktijd – het gaat veel om deeltijdwerkers – inzetten voor hun eigenlijke taak. Als bestuurder is hij het niet eens met de wijkteams, die zelf spreken van een gemiste kans, en blijft hij vooral aansturen op goede afstemming. Hij ziet geen aanleiding voor integratie. Er is gekozen voor een zelfstandige niet-ambtelijke organisatie in de lijn van de gewenste professionalisering. Het college wilde komen tot een zelfstandige organisatie waarmee de gemeente

een subsidierelatie zou aangaan. In het wijkteam zitten wel ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente. Op het gebied van de huisvesting deelt een CJG juist vaak een pand met andere instellingen voor fysieke en psychische zorg. Zaken zouden volgens hem niet eenvoudiger worden als men de CJG en de wijkteams zou integreren. Men moet elkaar kunnen vinden en dat gebeurt ook steeds meer. In het transitiejaar is op dat gebied veel ervaring opgedaan. In integrale gezinsplannen wordt de afstemming ook geborgd.

De capaciteitsvraag is vooral nog een kwestie van inschattingen en bijstellingen. Als de caseload te hoog wordt, moet men kunnen groeien. Binnenkort komt het prestatieplan voor 2016 naar de commissie. De gevraagde cijfers komen in de jaarverslagen aan de orde en hij stelt voor de directeur van het CJG dan uit te nodigen om deel te nemen aan de bespreking, net zoals dat bij schoolbesturen gebeurt.

Hij stelt voor nu alle politieke vragen zo goed mogelijk te beantwoorden en de overige vragen schriftelijk af te handelen. Hij vraagt mevrouw Jacobsz haar vragen aan hem toe te sturen.

Hij zegt toezending van het privacydocument toe zodra dat klaar is. Het basisonderwijs is al betrokken bij de jeugdzorg. Verwijzingen kunnen naar alle beschikbare specialisten, ook naar vrijgevestigden.

Hij weet niet of daar enige relatie ligt met wachtlijsten. Alle GGZ-verleners zijn verplicht wachtlijsten bekend te maken en wachtlijsten vormen een vast onderwerp bij contractbesprekingen.

De CJG-coaches zijn specialisten die generalistisch werken, maar zij moeten blijven voldoen aan alle eisen die voor een BIG-registratie aan therapeuten gesteld worden. Ze zijn dus ook bevoegd om in voorkomende gevallen specialistische zorg te verlenen. Als ze zorg niet zelf kunnen verlenen, verwijzen ze door. Hij merkt op dat extra geïnvesteerd is in het aantrekken van coaches met niet-Nederlandse culturele achtergronden.

Hij zegt niet namens wethouder Langenacker nu toezeggingen te kunnen doen over het verzamelen van statistische gegevens van zorgvragers bij hun intake bij de wijkteams. Voor het maatwerk zit een Wmo-consulent in de wijkteams om aanvragen af te handelen. Daar is dus geen formeel mandaat voor naar de wijkteams zelf. Een en ander komt in de transitieagenda ook verder aan de orde, want daar is nog veel werk in ontwikkeling en die is de afgelopen jaren steeds in de richting van meer maatwerk gegaan.

De **voorzitter** nodigt de commissieleden uit openstaande vragen morgen aan te leveren bij de griffie. Als de beantwoording daar aanleiding toe geeft, kan alsnog agendering plaatsvinden. Voor dit moment sluit hij de bespreking af.

7. Modeloplegger Rechtmatigheid WMO 2015 en Jeugdwet

De heer **Fritz (PvdA)** is positief over de regionale aanpak van dit protocol, maar mist het perspectief van de cliënt. Hij vraagt hoe de raad dit als controlemiddel kan hanteren om te beoordelen of het goed gaat met de jeugdhulp. Het stuk spreekt over een mogelijke inschakeling van de auditfunctie van de RKC bij de jaarrekening, maar hij is benieuwd of de wethouder het daarnaast ook wil hanteren als controlemiddel voor de raad zelf. Hij is verder benieuwd of het college zaken heeft vastgesteld waar de instellingen per 1 maart 2016 in ieder geval aan moeten voldoen, of dat de hardheidsclausule betrekking heeft op alle elementen.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** merkt op dat dit document niets zegt over de adequaatheid van de afhandeling van de hulpvraag. Bovendien is ze benieuwd wanneer de gemeente in paniek raakt.

Wethouder **Snoek** merkt op dat deze documenten te maken hebben met de accountantscontrole en niet met de behandeling van cliënten. Het gaat over de doel- en rechtmatigheid en aanverwante kwesties. Deze elementen komen terug in de P&C-cyclus en daarin zit dan ook de rol voor de RKC. Het gaat in het hele land lastig worden om op tijd accountantsverklaringen te krijgen op dit dossier. Op 11 februari is er een bestuurlijk overleg met de accountant op dit punt en er komt ook nog een raadsmarkt over. Dit protocol is juist een handreiking, gebaseerd op adviezen van de VNG en de NBA. Het advies van de NBA is juist niet in paniek te raken.

De **voorzitter** sluit het agendapunt af.

8. Beantwoording artikel 38-vragen over vrouwenopvang Blijf Groep locatie Heemskerk

Inspreekster

Mevrouw **Razine** stelt zich voor als de klokkenluidster van de Blijf Groep. Het onderzoek van mevrouw Haanstra is volgens haar niet in gang gezet door de wethouder, zoals deze voor de radio beweerd zou hebben, maar door de Blijf Groep toen die in de gaten kreeg dat zij met haar verhaal naar de media ging en haar als een bedreiging zag. Zij zegt niet eerder geweten te hebben dat in Nederland zaken zo in de doofpot gestopt worden. Zij zegt niet meer beoogd te hebben dan het oplossen van de misstanden in het opvanghuis in Heemstede. Via alle kanalen heeft men volgens haar geprobeerd haar de mond te snoeren. Zij zegt zelf met twee andere vrouwen bij de wethouder geweest te zijn. Een van die vrouwen is door de wethouder naar het Bastion Hotel gestuurd. Hij zei dat hij haar zou helpen, maar na een week werd die vrouw in het hotel opgehaald door dezelfde mensen voor wie ze was gevlucht. Ze vertelde aan een journalist dat ze onder druk was gezet en een brief moest ondertekenen. Spreekster heeft toen mevrouw Özogul ingeschakeld. Die heeft in het hotel met deze vrouw gesproken. In het rapport wordt nu gesteld dat spreekster alles in scene zou hebben gezet en dat laat men bevestigen door journalisten, advocaten, cliënten en medewerkers van Blijf. Ook onderzoekster Haanstra zegt dat er twee waarheden bestaan. Spreekster blijft aandringen op een onafhankelijk onderzoek en dat heeft ze ook aan de staatssecretaris verteld. Haanstra is ingehuurd door Blijf, maar zegt niets over de schurft die zij en haar kinderen hebben opgelopen of over de prostitutie waartoe vrouwen gedwongen werden. De cliënten zijn door hun mannen in elkaar geslagen. Iedereen heeft een ander verhaal. Zij zegt alle mogelijke wegen bewandeld te hebben naar de politie, naar vertrouwenspersonen en naar een advocaat voordat zij naar de media is gestapt. Maar de Blijf Groep wil alles in de doofpot stoppen. Zij vraagt zich af hoe een wethouder zo amateuristisch daaraan kan meewerken en vindt het verschrikkelijk dat zoiets in Nederland kan gebeuren. Zij ervaart het als een trap na, waar ze hulp verwacht had.

De heer **Spijkerman (D66)** zegt alle emoties te begrijpen, maar vraagt waarom de inspreekster niet de klachtenprocedure van Blijf zelf heeft benut op de vestiging zelf of op het hoofdkantoor in Amsterdam.

Mevrouw **Razine** zegt dat ze zich daar gechanteerd voelde. Zij heeft haar ex-man een klacht laten indienen en een kort geding laten aanspannen in het belang van de kinderen, omdat ze zelf niet durfde. Een andere bewoonster heeft wel een klacht over dezelfde locatie ingediend, maar heeft daar nooit iets van gehoord. Spreekster had dus geen vertrouwen meer in die procedure. Onderzoekster Haanstra heeft volgens haar geweigerd met de medewerkers van deze locatie te praten omdat die haar verhaal zouden bevestigen.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** vraagt of er sprake was van gedwongen terugkeer.

Mevrouw **Razine** zegt dat de ex-mannen tegen de vrouwen worden opgezet waardoor de kinderen in gevaar komen en jeugdzorg zich ermee gaat bemoeien. De vrouwen willen hun kinderen niet in gevaar brengen en gaan daarom tegen hun zin terug naar hun gezin. Zij vindt het te bizar voor woorden dat jeugdzorg zich zo op het verkeerde spoor laat zetten over de verblijfplaats van de kinderen. De vrouwen willen zelf gehoord worden.

Mevrouw **Özogul (SP)** merkt op dat in het rapport weinig staat over prostitutie. Er zouden zelfs niet eens mannen kunnen binnenkomen in het pand en er zou cameratoezicht zijn.

Mevrouw **Razine** zegt dat het rapport vooral gericht is op haar verhaal. Maar het is zo dat lang niet alle vrouwen leefgeld krijgen in het huis en zich daarom gedwongen voelen op die manier wat geld te verdienen voor hun kinderen. Er komen wel mannen binnen. De Blijf Groep is volgens haar meteen

begonnen met het wissen van camerabeelden. Er zijn zelfs kinderen weggehaald. Er komen mannen binnen en er worden feesten met alcohol gehouden. Blijf Groep heeft dat volgens haar ook bevestigd. Er is een vrouw onder toezicht geplaatst omdat ze mannen zou hebben toegelaten. Spreekster zegt zelf ook meermalen mannen te hebben binnengelaten. Er was geen prostitutie in die zin dat er geen sprake was van een legale situatie, maar de vrouwen die daarvoor al in elkaar gebeukt waren, verhuurden wel degelijk hun lichaam om leefgeld bij elkaar te krijgen.

Mevrouw **Dekker(D66)** vraagt wat men van Blijf verwacht als de vrouwen zelf de mannen binnenlaten en prostitutie bedrijven. Blijf waarschuwt de vrouwen wel tegen loverboys, prostitutie en dergelijke. Zij vraagt hoe in dit geval dan de schuldvraag te bepalen is en wat men meer van Blijf had verwacht.

Mevrouw **Razine** acht Blijf verantwoordelijk voor de gang van zaken. De vraag is waarom er geen beveiliging en bewaking geregeld was. Over thema's als loverboys werd volgens haar pas gesproken nadat zij in de media aan de bel getrokken had. Toen bleek ineens veel meer mogelijk. Ze hadden volgens haar al veel eerder moeten ingrijpen. Maar spreekster werd niet geloofd toen ze meldde dat zaken uit de hand liepen. Het heeft volgens haar alles met het behouden van subsidies te maken. Nu worden ze zelfs beloofd met meerjarencontracten, terwijl ze niets voor de vrouwen gedaan hebben.

De heer **Smit (OPH)** vraagt of de Blijf Groep als stelregel hanteert dat er geen mannelijk bezoek mag komen of pas nadat ze zich officieel aangemeld hebben.

Mevrouw **Razine** zegt dat lang niet alle mannen zich melden. Zij denkt dat de camerabeelden niet voor niets gewist zijn, omdat men wist wat er met dit rapport op het spel staat.

De heer **Brander (PvdA)** vraagt of de insprekerster wel kan instemmen met de conclusies en aanbevelingen uit het rapport ter verbetering van de situatie die Blijf zou willen overnemen.

Mevrouw **Razine** zegt het een grote poppenkast te vinden. Zij heeft haar verhaal over intimidatie verteld, maar daar wilde de onderzoekster niet aan. Die wilde alles in het midden laten en spreekt van twee waarheden. Ze weigerde met oud-medewerksters te spreken, zelfs met een die er nog steeds werkt. Daarom had spreekster geen vertrouwen in dat onderzoek en wilde dan ook niet dat haar verhaal werd opgenomen. Volgens haar is er niets wezenlijks veranderd op de komst van de schoonmaaksters na. Alle buurtbewoners weten volgens haar wat er in dat huis allemaal is gebeurd. Het is geen veilig tehuis meer. Maar als Blijf zou sluiten, stopt de subsidie. Sterker nog, ze krijgen nu als beloning al een nieuw huis.

De **voorzitter** bedankt de insprekerster voor haar bijdrage.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt dat het aantrekken van een onafhankelijk onderzoekster nog niet betekent dat het onderzoek onafhankelijk is. Het is er vooral op gericht wat de Blijf Groep van de gang van zaken moet leren en niet op het achterhalen van wat er werkelijk gebeurd is. Over prostitutie wordt niet veel meer opgemerkt dan dat het een legaal beroep is. Dat kan zo zijn als men ergens werkt in een daartoe bestemd pand en belasting betaalt en dergelijke, maar niet in een pand als dit onder deze omstandigheden. In het onderzoek wordt ook niet de vraag gesteld waarom vrouwen daar tegen betaling omgang met mannen hebben gehad. Zij zegt zelf met de vrouwen gesproken te hebben en te weten dat het zeker om meer dan een geval gaat. Zij heeft veel meer gehoord uit die gesprekken dan in het rapport staat en onderschrijft daarom de woorden van de insprekerster. Acht dagen is volgens spreekster veel te kort om een diepgaand onderzoek uit te voeren. Zij twijfelt niet aan de deskundigheid van de onderzoekster. Het onderzoek dat zij in Hilversum heeft uitgevoerd was veel diepgaander en gebeurde met een team. Hier heeft ze niet eens de tijd gehad om zaken goed met enkele vrouwen door te spreken. Met een onderzoeksteam had ze meer mogelijkheden gehad om zaken uit te zoeken en van meer kanten te belichten. Dan was ze voor haar onderzoek ook minder

afhankelijk geweest van faciliteiten van de Blijf Groep zelf, zoals tolken, notulisten en een kantoor. In Hilversum was de gemeenteraad de opdrachtgever voor het onderzoek. Door het opdrachtgeverschap van de Blijf Groep komt de onafhankelijkheid in het geding, ook al vraagt ze geen honorarium. Het vertrouwen van de vrouwen in de wethouder is volgens haar weggevallen toen die niet aanstuurde op een onafhankelijk onderzoek. Terwijl de wethouder de GGD al op inspectie had gestuurd, had de Blijf Groep de onderzoekster al ingeschakeld. In het dossier staan zorgwekkende zaken waarvan men zich kan afvragen hoe het mogelijk is dat een vrouwenopvang daar anno nu niet gewoon goed voor kan zorgen. De vraag rijst welke controle-instrumenten de gemeente heeft en of de gemeente en de raad wel van deze misstanden geweten hadden, als deze vrouwen niet aan de bel getrokken hadden. Zij denkt dat men mevrouw Razine daar dankbaar voor moet zijn. Daarna zijn ze in eerste instantie in een hotel opgevangen, maar daar zijn ze weer onder druk gezet om terug te keren naar het opvanghuis. Ze waren bang dat ze afgeluisterd werden en wilden daarom alleen nog maar buiten afspreken. Dat zegt volgens haar genoeg over de situatie waar de gemeente volgens haar steken heeft laten vallen.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** merkt op dat er al veel gezegd is over het onderzoek dat niet ingaat op wat er aan de hand is, maar vooral op wat er geleerd is. Zij vindt het lastig om in dit veelomvattende dossier een begin te vinden voor haar verhaal. Zij zal zich beperken tot het onderzoek zelf en de rol van de gemeente en de Blijf Groep. In het voorwoord van het onderzoek staat dat dingen ontzettend uit de hand gelopen zijn en zij denkt dat iedereen het daar wel mee eens zal zijn. Maar daarna houdt het eigenlijk op. Het rapport stelt dat in dit pand de methode van de Blijf Groep en de eigen kracht-formule niet goed werken. Zij vraagt de wethouder of vrouwen hier dan wel echt geholpen kunnen worden. Er wordt nu gewerkt aan een plan van aanpak op grond van de aanbevelingen. Maar als zij kijkt naar die aanbevelingen ziet zij een aantal kernwaarden waar opvang in de huidige tijd al gewoon aan zou moeten voldoen. Zij vraagt hoe het mogelijk is dat een dergelijke instelling nog moet leren omgaan met verschillende culturele achtergronden. Een andere aanbeveling is meerjarige financiering, maar dat zou een beloning zijn voor wanbeleid. De directeur van de Blijf Groep verdient naar verluidt meer dan de minister-president, iets wat niet meer zou mogen in deze tijd. De gemeente heeft een controlerende taak, maar de wethouder volstaat met het zich laten informeren, Zij neemt het zichzelf kwalijk dat ze als raadslid niet meer bovenop de controle heeft gezeten. Zij kan zich niet uitspreken over de kwaliteiten van de onderzoekster omdat haar als raadslid geen keuze is voorgelegd, noch over de onderzoeksvraag, noch over de uitvoerder van het onderzoek. Zij zou in ieder geval een andere onderzoeksvraag hebben gehanteerd en pleit alsnog voor een ander onafhankelijk onderzoek om de feiten te achterhalen. Het huidige onderzoek lijkt er alleen maar op gericht de Blijf Groep verder te helpen, maar zij wil graag weten wat er klopt in de verhalen van deze vrouwen en of de gemeente niet eerder had moeten ingrijpen. Zij wil weten of de vrouwenopvang op deze plaats werkt en of er voldaan wordt aan de gemeentelijke opdracht om deze vrouwen adequate hulp te bieden. Daarom wil zij een vervolgonderzoek om te achterhalen wat er werkelijk aan de hand was in plaats van beweringen over te nemen uit de media en een rookgordijn te leggen met de bewering dat er twee waarheden zijn. Zij vindt het haar verantwoordelijkheid als volksvertegenwoordiger om de feiten boven tafel te krijgen. Het lijkt haar onmiskenbaar dat er dingen gepasseerd zijn die een diepe indruk hebben achtergelaten bij de bewoonsters en de medewerkers. Volgens haar moet de gemeente zich proactiever opstellen Er zijn mailtjes gestuurd met juridische dreigementen. Volksvertegenwoordigers zouden zich voor karretjes hebben laten spannen. Er wordt veel beweerd, maar zij vindt dat de raad zijn verantwoordelijkheid voor deze vrouwen moet nemen.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** is het daar volkomen mee eens. Zij vindt het rapport suggestief door het gebruik van woorden die in een bepaalde richting duwen. Zij vindt het kortom een slecht rapport.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt dat het rapport volkomen ten onrechte stelt dat SP-raadsleden al een dossier aan het opbouwen waren. Zij zegt op woensdagavond de eerste verhalen te hebben gehoord en de volgende dag meteen contact te hebben opgenomen met de wethouder. Die verkeerde voorstelling van zaken zegt volgens haar al iets over de kwaliteit.

De heer **Smit (OPH)** vindt de kwaliteit van het onderzoek abominabel. Hij wil weten of er nu wel of niet sprake is geweest van intimidatie en verkeerde bejegening. Ook wil hij uitsluitel over de huisregels omdat die hem de bestaansreden lijken voor een veilig verblijfshuis. Hij hoopt dat de wethouder het signaal van de raad begrijpt en een nieuw onderzoek laat uitvoeren.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** stelt dat het om een lastige en gevoelige kwestie gaat. Bij intimidatiekwesties zijn er altijd twee kanten aan een verhaal. Daar kan heel veel ruis tussen zitten. Een andere onderzoeksvraag zal volgens haar aan dat gegeven weinig veranderen. Zij ziet geen enkele aanleiding om niet aan te nemen dat mevrouw Haanstra een integer onderzoekster is. Er is ook door de GGD vastgesteld dat de hygiëne in Heemskerk ver onder de maat was. Daarbij tekent zij aan dat het gaat om een oud pand en dat de vrouwen zelf ook enige verantwoordelijkheid dragen voor het schoonhouden van hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat de vrouwen en kinderen recht hebben op een schone leefomgeving. Dus het is volgens haar goed dat de GGD meteen is ingeschakeld en dat er daarna ook maatregelen getroffen zijn. Zij ziet het dossier overziende geen enkele eenduidige aanwijzing ter ondersteuning van de zware beschuldigingen van intimidatie, broodroof, prostitutie en zelfverminking door medewerksters om daar vervolgens de bewoners van te beschuldigen. Zij is van mening dat de wethouder correct gehandeld heeft door meteen de GGD in te schakelen. Het CDA adviseert dan ook de 17 aanbevelingen uit het rapport over te nemen om zich te richten op het verbeteren van de ondersteuning van vrouwen in nood. Over de vraag of een heronderzoek wenselijk is wil zij eerst fractieberaad voeren.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** vraagt of het CDA dan bedoelt dat de insprekerster liegt.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** zegt dat het niet aan haar is te oordelen over het waarheidsgehalte. Zij zegt alleen in het hele dossier geen eenduidige bewijzen gezien te hebben voor de zware beschuldigingen. Zij heeft geen bewijzen gezien dat er sprake zou zijn van georganiseerde prostitutie met pooiers en dergelijke waar de Blijf Groep op zou zijn aan te spreken. Het gaat om een open voorziening waar na 17.00 uur geen toezicht meer is en dat was bekend.

Mevrouw **Barth (CU)** stelt dat deze vrouwen een geschiedenis met zich meedragen van loverboys, prostitutie, mensenhandel en huiselijk geweld. Dan kan men volgens haar niet verwachten dat simpele waarschuwingen tegen deze verschijnselen afdoende zijn. Daar is begeleiding nodig, zorg en training om ze weerbaar te maken. Een van hun kwetsbaarheden is dat ze gemakkelijk te ronselen zijn, binnenshuis en buitenshuis. Daar moet men oog voor hebben en verantwoordelijkheid voor nemen om hun weerbaarheid emotioneel en fysiek te vergroten. Er is ook naar haar mening geen objectieve waarheid, maar zij wil wel graag weten welke verantwoordelijkheid de gemeente draagt als het gaat om toezicht. Zij vraagt of er geen gestandaardiseerd instrument is om tijdig dit soort informatie boven tafel te krijgen, zodat men niet afhankelijk is van klokkenluiders.

De heer **Brander (PvdA)** zegt dat hij als raadslid niet op de stoel van de rechter wil gaan zitten, maar wel wil dat een opvanghuis veilig en schoon is. Over deze kwestie zijn ook al Kamervragen gesteld door SP, PvdA en D66. Hij sluit niet uit dat hijzelf ook voor mevrouw Haanstra als onderzoekster had gekozen, gezien haar staat van dienst met dat onderzoek in Hilversum en hij is verheugd dat niemand hier aan haar integriteit twijfelt. Hij vindt het een goede zaak dat er vlug een onderzoek op gang is gekomen en dat men vlug wil terugkeren naar normale omstandigheden om de zorg aan deze vrouwen veilig te stellen. Hij vraagt of de wethouder achteraf gezien niet liever zelf de onderzoeksopdracht had willen geven en of hij met de kennis van nu hetzelfde onderzoek had laten uitvoeren. Belangrijker vindt hij echter te weten hoe de gemeente nu de vinger aan de pols houdt en van dit geval leert een betere antenne te ontwikkelen voor dit soort signalen voordat een klokkenluider het tijd vindt aan de bel te trekken. Hij vindt het een schrikpunt dat hier een klokkenluider nodig geweest is om signalen te laten doordringen. Hij vraagt of hij het goed begrepen heeft dat de locatie Heemskerk binnenkort gesloten wordt en hij is benieuwd hoe het daar nu gesteld is met de opvang. Desgevraagd zegt hij het wel een goed idee te vinden alsnog alle feiten boven water te krijgen, maar hij zegt er meteen bij dat

zulke navragen altijd van terugwerkende kracht zijn en nooit alle incidenten zullen kunnen voorkomen. Hij wil op die kwestie ook graag terugkomen als de wethouder antwoord gegeven heeft op de vragen uit de eerste termijn.

De heer **Spijkerman (D66)** zegt dat de discussie over de kwaliteit en integriteit van het onderzoek niets afdoet aan de noodzaak van de aanbevelingen. Een schone en veilige omgeving acht hij essentieel voor deze vrouwen die zoveel hebben meegemaakt. Ook hij zegt in de zomer heftig geschrokken te zijn van de eerste berichten in de media. Er komt nu binnen twee maanden een plan van aanpak dat hard nodig is om de nodige rust te doen wederkeren. Hij is benieuwd hoe het staat met dat plan en in hoeverre de commissie daar nog invloed op kan uitoefenen. Hij vindt het begrijpelijk dat de vrouwen geen gebruik hebben willen maken van de interne klachtenregeling van de Blijf Groep. Hij wijst erop dat op initiatief van de ChristenUnie door de raad een meldpunt voor dit soort gevallen is gevraagd. Verder blijft de vraag hoe de gemeente goed toezicht kan houden op instanties als de Blijf Groep.

De heer **Azannay (GLH)** wijst erop dat de inspreekster waarschijnlijk ook veel liever bij haar kinderen thuis had gezeten. Instellingen als de Blijf Groep zijn volgens hem juist bedoeld om deze vrouwen te beschermen en dan blijken ze zich daar toch niet veilig te voelen. Hij hekelt het feit dat deze instelling na al die jaren kennelijk nog niet voldoet aan de standaarden waar de aanbevelingen op neerkomen. Dat zegt hem iets over de professionaliteit. Wie onderzoek wil laten doen moet volgens hem goed weten wat voor soort resultaat hij wil zien. Om de schijn van partijdigheid te vermijden vindt hij het onverstandig om onderzoek intern te laten uitvoeren. Hij zegt niet te begrijpen dat mannen kunnen overnachten in een opvangtehuis dat vrouwen juist moet beschermen. Hij betreurt het in hoge mate dat niet de beoogde bescherming is geboden.

Wethouder **Van der Hoek** gaat eerst in op de stand van zaken. Hij heeft gisteren met de Blijf Groep gesproken over de vervolgstappen en het tijdpad voor het plan van aanpak. Binnenkort komt er een derde inspectie van de GGD. De nieuwbouw in Almere heeft vertraging opgelopen en is waarschijnlijk pas in het voorjaar van 2017 gereed. De hygiëne in het huidige pand is verbeterd en de vloerbedekking is vervangen. Er wordt meer geïnvesteerd in het team en in trainingen ter verbetering van de omgang met cliënten. Van de klokkenluidsters verblijft er nog altijd een in het huis, maar voor het overige is er veel doorstroming geweest. De groep bewoners is bijna geheel nieuw en naar verluidt loopt daar alles goed.

Hij vindt de insteek van het onderzoek nog steeds juist. Het was niet de bedoeling rechtbank te spelen en schuld en waarheid vast te stellen. Hij was het eens met de lijn van de opdracht om te leren van het gepasseerde, om de kwaliteit te verbeteren en om te voorkomen dat er herhalingen plaatsvinden. Bij elk onderzoek kan men kanttekeningen plaatsen, ook bij een eigen onderzoek van de SP. De keuze van de onderzoekster en de opdrachtgever is misschien onhandig geweest vanwege de beeldvorming. Daarom eens met lijn voorkomen. Voorkomen dat het nog een keer gebeurt en verbetering kwaliteit. Gekozen voor deze onderzoeker, in beeldvorming onhandig.

De **voorzitter** stelt voor nu geen interrupties te plegen omdat vrijwel niemand meer spreektijd heeft. Hij constateert dat een meerderheid de wethouder nu ononderbroken wil laten antwoorden op de vragen in de eerste termijn. In de tweede termijn zullen alle fracties desgevraagd nog een minuut extra spreektijd krijgen.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat in de eerste gesprekken met de klokkenluidsters en de actiegroep door hen al geschermd werd met het onderzoek uit Hilversum. Hij heeft dat verstaan als een aanbeveling voor deze onderzoekster, die ook nog eens door de Blijf Groep werd gedeeld. Daarom is men met haar in zee gegaan. De vraag is of de uitkomst anders was geweest bij een andere onderzoeker of opdrachtgever. De onderzoeksopdracht is met spreker besproken en hij heeft ermee ingestemd. Het is aan de commissie nu om te beoordelen of hier voldoende van te leren valt en of een nader onderzoek gewenst is. Hij vindt zelf dat dit rapport al voldoende leerstof biedt en

aanknopingspunten om de situatie te verbeteren. Hij denkt dat een poging tot waarheidsvinding geen meerwaarde voor de toekomst zal opleveren. Hij benadrukt dat het geen intern onderzoek is geweest, maar dat het extern is uitgevoerd.

Hij acht het een aantasting van zijn integriteit om te stellen dat hij de vrouwen in het hotel onder druk gezet heeft. Hij is daar zelf niet geweest en dacht ze juist wat rust te bieden met een verblijf daar. Er zijn daarna ook andere locaties aangeboden, maar sommigen zijn toch teruggegaan naar Heemskerk. Hij vindt het geen pas hebben zo op de persoon te spelen zonder enige onderbouwing. Hij stelt voor vooral te kijken naar de inhoud en niet naar het proces.

Hij is het eens met het CDA dat deze vrouwen recht hebben op een schone omgeving en merkt op dat de GGD daar al veel verbeteringen heeft gesignaleerd. Hij is het eens met de ChristenUnie dat men rekening moet houden met de voorgeschiedenis van deze vrouwen. Dat gebeurt ook nu al bij de intake, maar hij is erg benieuwd wat de Blijf Groep daarover en over het versterken van de weerbaarheid gaat opnemen in het plan van aanpak.

De gemeente houdt normaal gesproken de vinger aan de pols in de accountgesprekken aan de hand van rapportages en via de jaarverslagen waarin ook de afhandeling van klachten is opgenomen. Hij merkt op dat de Blijf Groep naast de interne klachtenprocedures ook nog een externe klachtenregeling heeft, waar deze vrouwen evenmin gebruik van hebben gemaakt. Dan hadden de klachten de gemeente al eerder kunnen bereiken. Hij heeft hier wel van geleerd dat het beter geweest zou zijn als de gemeente eerder de regie genomen had in plaats van te koersen op afstemming. Maar hij herhaalt dat ook de klokkenluiders het onderzoek uit Hilversum leken aan te prijzen. Formeel zou hij een volgende keer wel het opdrachtgeverschap op zich nemen, maar wel en tot een vergelijkbare onderzoeksopdracht komen gericht op verbetering.

Hij kan zich iets voorstellen bij de weigering gebruik te maken van de interne klachtenprocedure vanwege het gebrek aan vertrouwen. Maar hij betreurt het dat niet alle vrouwen hun inbreng hebben willen leveren in het onderzoek dat in gang is gezet op basis van hun eigen signalen.

Er waren ook al anderen eerder geweest, maar die hebben hun signalen niet doorgegeven. De SP heeft gevraagd op welke personen hij doelde in zijn introductiebrief bij het rapport. Dat waren geen lokale raadsleden, maar er is wel eerder een SP-kamerlid op bezoek geweest in Heemskerk en een CDA-raadslid uit een andere gemeente. Zijn opmerking in die brief kwam voort uit zijn verbazing dat toen geen van deze volksvertegenwoordigers een signaal heeft afgegeven of vragen heeft gesteld. Het sloeg dus niet op raadsleden uit Haarlem.

De onderzoekster geeft in haar rapport inderdaad aan dat dit pand minder geschikt is voor de Blijf-aanpak dan bij voorbeeld het Oranjehuis in Alkmaar, omdat kantooruimtes en verblijfsruimtes niet gescheiden zijn. Dat geeft daar aanleiding tot misverstanden die zich in Alkmaar niet voordoen.

Over de aanbevelingen komt de commissie nog te spreken bij het plan van aanpak. Hij is het eens met de verbazing dat een aantal aanbevelingen nog niet standaardpraktijk zijn. Dat zijn onderwerpen van gesprek met de Blijf Groep. Het salaris van de directeur valt onder het overgangsrecht en er is een afbouwregeling op van toepassing. Bij de aanbevelingen staan ook zaken die de gemeentelijke rol betreffen. De meerjarensubsidie is een aanbeveling om meer rust en continuïteit te geven. Maar het is nu nog slechts een aanbeveling die bij de bespreking van het plan van aanpak ongetwijfeld tot discussie zal leiden.

Het onderzoek bij de intake wordt tegenwoordig niet meer vergoed door de WLZ maar komt ten last van het eigen risico van de cliënten. Daarom kiezen die er vaak voor dat onderzoek achterwege te laten en de gemeente of de instelling kunnen daar ook niets afdwingen, omdat men zich op vrijwillige basis komt melden. Dat is een punt wat in Den Haag onder de aandacht gebracht wordt.

Hij wacht af of de raad in meerderheid met een verzoek tot een heronderzoek komt. Hij gaat daar zelf ook nog eens naar kijken. Maar op basis van wat er nu ligt ziet hij daar vooralsnog geen aanleiding toe.

Hij heeft niet paraat hoe het staat met het algemeen meldpunt voor het hele sociaal domein. Maar met de Wmo-toezichthouder zit de gemeente nog dicht op de praktijk. Die kan los van de raad of het college zelfstandig op onderzoek uitgaan. Dat lijkt hem in ieder geval een goede toevoeging aan het algemene toezicht.

Dat er tegenwoordig ook mannen toegelaten worden maakt onderdeel uit van de huidige methodiek die probeert de relatie met de ex-man te herstellen of in betere banen te leiden. Maar men mag dan wel verwachten dat de voorwaarden voor dat bezoek gehandhaafd worden. Dat betekent een opdracht naar twee kanten: de gemeente moet daar actiever naar vragen en de Blijf Groep moet daar meer alert op zijn. Ook dat is nu onderwerp van gesprek.

Hij vraagt de commissie goed te lezen wat hij schrijft. Er wordt door sommigen een voorstelling van zaken gegeven alsof hij mensen zou willen verbieden zaken aan de kaak te stellen en daar zelfs juridische sancties aan zou verbinden. Hij zegt aan te slaan als zijn integriteit in twijfel wordt getrokken. Hij zegt iedereen te bestrijden die beweert dat hij er als bestuurder zit om te liegen of zaken te belazeren. Hij zegt hier met de beste intenties te zitten. Hij vindt dat hij daarom het recht heeft aan iedereen te vragen waarom en op basis waarvan men hem van iets dergelijks beschuldigt. Hij vindt het jammer dat hij daarop tot op heden geen antwoord gekregen heeft en dat die integriteit aan de andere kant kennelijk niet aanwezig is, maar dat men het wel fatsoenlijk vond zijn mail vlak voor de vergadering te verspreiden om de stemming te beïnvloeden.

Mevrouw **Özogul (SP)** merkt op dat er per mail wel een antwoord gekomen is. Mevrouw **Sterenberg (VVD)** overhandigt dat de wethouder ter plekke.

De **voorzitter** merkt met het oog op de klok (23.40 uur) op dat de agenda van volgende week al helemaal vol zit en dat het hem omwille van de continuïteit van het debat beter lijkt het nu af te ronden en alle fracties die geen spreektijd meer hebben, een minuut extra spreektijd te gunnen om te reageren op de wethouder die heeft aangegeven zich in veel opmerkingen van de fracties te kunnen vinden.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** merkt op dat de wethouder zelf al aangeeft dat het pand eigenlijk ongeschikt is voor deze opvang. Toch zijn deze vrouwen daar ondergebracht en dat heeft geleid tot ernstige klachten die onderzocht moeten worden. De wethouder kan volgens haar alsnog de regie nemen door een nieuw onderzoek te gelasten waarin dan ook de reacties van alle andere betrokken partijen kunnen worden meegenomen. De raad moet kunnen beoordelen hoe deze situatie heeft kunnen ontstaan die zich mede onder verantwoordelijkheid van deze wethouder heeft voorgedaan.

De heer **Smit (OPH)** zegt geen aanleiding te hebben voor twijfel aan de integriteit van de onderzoekster, maar wel aan de kwaliteit van het onderzoek. Intimidatie en prostitutie zijn geen kleinigheden volgens de onderzoekster, maar de organisatie heeft daar niets aan kunnen doen. De organisatie is naar zijn mening flink ontspoord als men niet eens gezien heeft dat er ratten in het gebouw waren. Hij weet uit het verleden dat de Blijf van mijn Lijfhuizen 24 uur per dag bewaakt werden. Tegenwoordig vertrekt alle personeel kennelijk om 17.00 uur, terwijl de groep even kwetsbaar blijft. Blijf betekent nu kennelijk dat het personeel niet hoeft te blijven, maar dat iedereen en alles verder welkom is. Hij vraagt zich af of het product nog wel toereikend is. Daar zouden het onderzoek en het debat over moeten gaan.

Mevrouw **Barth (CU)** vraagt of de wethouder bereid is te zoeken naar een gestandaardiseerd instrument van toezicht op de vrouwenopvang.

De heer **Brander (PvdA)** acht het een verstandige zet om de Wmo-toezichthouder af en toe ter plekke te laten langsgaan. Verder vindt hij dat de toon naar de Blijf Groep strenger mag worden omdat er dingen echt heel erg fout zijn gegaan. Verder zou hij het een erg goed idee vinden extra nazorg te verlenen aan de vrouwen die door deze gang van zaken zijn getroffen.

Mevrouw **Özogul (SP)** stelt dat een beveiligde opvang ook echt veilig moet zijn. De insprekerster en haar kinderen hebben er niet om gevraagd mannen binnen te laten en hadden door de Blijf Groep dienen te worden beschermd. Zij zegt niet te hebben willen tornen aan de integriteit van de wethouder, maar wel commentaar heeft willen leveren op de manier waarop deze zaak aangepakt is, waarbij de vrouw in het hotel de keuze kreeg tussen dakloosheid of terug naar de opvang. Zij vraagt of de

wettelijke stappen waarmee de wethouder in de brief dreigt, inmiddels zijn genomen. Verder vraagt zij waarom de instelling waar zoveel fout is gegaan, nu beloond wordt met een meerjarensubsidie en of andere instellingen die er een potje van maken, ook op deze manier beloond gaan worden.

De heer **Spijkerman (D66)** vindt het een goede suggestie om een politiek debat te voeren over de aanbevelingen om te bepalen welke de raad zou willen honoreren. Bij het plan van aanpak zou bekeken kunnen worden of dat voldoet aan de wensen van de raad. Anders blijft de raad eindeloos bakkeleien over deze ook in zijn ogen vreselijke casus. Het lijkt hem beter toekomstgericht te komen tot een consensus. Hij zou het een goed idee vinden de bestuurder van de Blijf Groep bij dat debat te betrekken, zodat rechtstreeks vragen aan die groep gesteld kunnen worden. Hij is benieuwd of de commissie en de wethouder daarmee kunnen instemmen.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** zegt dat het inderdaad gaat om de kwaliteit van het onderzoek. Zij vindt het stuitend dat de Blijf Groep zo lang subsidie heeft gekregen in deze setting.

De heer **Azannay (GLH)** vindt het onderzoek niet neutraal en objectief. Hij vraagt of er in al die jaren nooit signalen geweest zijn dat er dingen niet goed gingen bij deze gesubsidieerde instelling die zich toch periodiek moet verantwoorden. Hij vraagt of er nooit een klanttevredenheidsonderzoek is uitgevoerd. Klachten moeten toch ergens zijn geregistreerd. Als het beleid is om mannen toe te laten met het oog op verzoening, moet dat volgens hem gebeuren op momenten dat er personeel aanwezig is. De instelling is er om een uiterst kwetsbare groep bescherming te bieden. Dan moet die volgens hem ook geboden worden, ongeacht de kosten. De subsidie is er immers om de nodige maatregelen te kunnen bekostigen. Het lijkt hier eerder om de organisatiecultuur te gaan.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** zegt dat zij nog steeds moeite heeft met de opvatting van sommige fracties dat de onderzoekster weliswaar onafhankelijk is, maar het onderzoek niet. De vraag naar een nieuw onderzoek zal zij meenemen naar de fractie om de eventuele toegevoegde waarde te beoordelen. Zij benadrukt dat het CDA-lid uit de brief van de wethouder geen Haarlems raadslid was en bij haar bezoek niet verder gekomen is dan de voordeur.

De **voorzitter** constateert dat er nu twee procesvoorstellen liggen. Er is met name door de VVD gevraagd om een nieuw onderzoek en D66 heeft voorgesteld bij het plan van aanpak te kijken of dat tegemoetkomt aan de wensen van de raad, eventueel in aanwezigheid van de bestuurder van de Blijf Groep. Daar zou men ook het debat kunnen voeren over de functie en de taakformulering voor deze instelling waar de heer Smit op doelt. Hij signaleert dat sommige fracties zich nog willen beraden over de vraag of nieuw onderzoek gewenst is en stelt voor dat alle fracties zich daarover volgende week kort uitspreken.

Mevrouw Sterenberg (VVD) kondigt een motie aan over nieuw onderzoek en pleit ervoor bij die bespreking dan ook andere partijen te betrekken zodat alle vragen aan bod kunnen komen.

De heer **Spijkerman (D66)** stelt dat het er hem om gaat voor eens en altijd alle onduidelijkheden in dit dossier weg te nemen en dat men dan vooraf nog maar eens moet kijken welke partijen allemaal bij die bespreking wenselijk zijn.

De **voorzitter** constateert dat de fracties zich volgende week kort zullen uitspreken over de wenselijkheid van een nieuw onderzoek, dat daar inmiddels al een motie over is aangekondigd en dat de commissie rond het plan van aanpak in aanwezigheid van nog nader te bepalen partijen een debat zal voeren over de taakformulering voor deze vorm van vrouwenopvang.

Wethouder **Van der Hoek** merkt op dat dit procesvoorstel goed aansluit op de vraag van de VVD over de rol van de gemeente en de raad. Het gaat erom welke producten de gemeente inkoop en welke eisen daaraan gesteld moeten worden. Daarom moet men kijken naar de beleidskaders en de

instrumenten van de gemeente en hoe die worden gehanteerd. Dat is ook een kwestie voor de langere termijn. Het plan van aanpak komt op korte termijn en het lijkt hem een goed idee de Blijf Groep daarbij aanwezig te laten zijn. Intussen geeft het geen pas de subsidie te stoppen, omdat er vrouwen blijven die moeten worden opgevangen. De meerjarensubsidie is alleen nog maar een aanbeveling waarover nog discussie moet worden gevoerd. Een nieuw onderzoek is naar zijn mening niet nodig. Er is alle gelegenheid geweest om de reacties van de vrouwen aan het onderzoek toe te voegen, maar dat hebben zij om hun moverende redenen geweigerd.

Het gaat in deze kwestie niet om geld, maar primair om de inhoud en de kwaliteit van de opvang. Als het binnen het huidige budget niet mogelijk is kwalitatief goede opvang en bescherming te bieden, moet de instelling dat in een gesprek aankaarten.

Hij bestrijdt dat hij ooit gezegd heeft stappen te zullen ondernemen. Hij heeft in de mail wel geschreven zich rechten voor te behouden. De antwoordmail die hem net is overhandigd, is hem nooit eerder onder ogen gekomen, maar zal hij met belangstelling bestuderen.

9. Rondvraag

Mevrouw **Dekker (D66)** zegt dat zij nog steeds signalen krijgt dat basisscholen uitsluitend eenduidige schaaladviezen willen afgeven, terwijl staatssecretaris Dekker juist wel meerduidige adviezen mogelijk wil maken. Zij vraagt of de wethouder die opstelling steunt en dit alsnog een keer met de schoolbesturen wil bespreken of een advies aan de docenten wil laten doorgeven.

Wethouder **Snoek** antwoordt dat het formulier docenten uitdaagt een advies uit te brengen met de mogelijkheid van nuancering. Hij zegt toe het signaal nogmaals te zullen overbrengen aan de schoolbesturen.

De **voorzitter** vraagt de overige vragen schriftelijk in te dienen.

10. Agenda komende raadsvergaderingen

De **voorzitter** vraagt voorstellen voor agendering van ingekomen stukken schriftelijk te doen of op te sparen voor de vergadering van 14 januari.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 24.00 uur.